

Komunitní a komunální energetika

Celostátní konference SMS ČR, Valtice 11. 10. 2024

Mgr. Eliška Olšáková

předsedkyně SMS ČR a poslankyně PSP ČR
členka podvýboru pro energetiku

Ohlédnutí za OZE I. a OZE II.

- **Sdružení místních samospráv dlouhodobě ve spolupráci s UKEN a dalšími volalo po legislativní úpravě komunitní energetiky**
- **První vlašťovka legislativní podpory OZE přišla v novele energetického zákona, tzv. OZE I.**
 - Novela energetického zákona zvýšila hranici instalovaného výkonu pro pořízení licence ERÚ na výrobu elektřiny a odbornou způsobilost na **50 kW** a stejný limit obsahuje i novela stavebního zákona.
 - Z původních 10 KW pro vyřízení licence na výrobu elektřiny stanovena a 20 KW pro odbornou způsobilost a pro stavební povolení, tedy byl novelizován i stavební zákon.
 - O stavební povolení nově není třeba žádat, pokud se jedná o celkový instalovaný výkon 50 kW, pokud FVE nezasahuje do nosných konstrukcí stavby nebo mění její účel
 - **Účinnost březen 2023**

Ohlédnutí za OZE II.

- **Podstatné změny ovšem přišly především s novelou energetického zákona účinné od 1. 1. 2024, tzv. OZE II.**
- Definice energetických společenství v právním řádu
 - Okamžitá účinnost od okamžiku schválení zákona (1. 1. 2024)
 - Možnost zakládat energetická společenství
 - Odstranění právní nejistoty pro již existující projekty
- Praktické zajištění sdílení elektřiny
 - Odložená účinnost do 1. 7. 2024 (nutnost přípravy prováděcích právních předpisů)
 - Nemožnost sdílet elektřinu byla doposud největší právní bariérou rozvoje komunitní energetiky

Ohlédnutí za OZE II.

- **Nejzásadnější změny a jejich vliv na společnost a obce**
 - Sdílení elektřiny přes veřejnou distribuční soustavu je základem komunitní energetiky.
 - Pro český trh s elektřinou otevření této možnosti znamená velkou pozitivní změnu, díky které má z obnovitelných zdrojů energie (OZE) prospěch mnohem širší skupina spotřebitelů. Například ti, kteří si vlastní výrobu elektřiny nemohou dovolit či ji nemají kam umístit.
 - Provizorní řešení má od 1. 7. 2026 nahradit finální verze, která se spustí současně se zprovozněním plných funkcí EDC.
 - V případě této novely bylo SMS ČR velmi aktivní, prosadilo mnoho změn již během mezirezortního připomínkového řízení, další změny proběhly na půdě Poslanecké sněmovny PČR.

CO s v OZE II. povedlo:

- **Úspěchy:**
- Zavedení sdílení elektřiny v energetických společnostech a ve skupinách aktivních zákazníků,
- Členy společností mohou být i příspěvkové organizace a další osoby ovládané obcemi - toto se podařilo díky PN
- Zákazníci zapojení do sdílení mají nárok na instalaci průběhového měření, a to bezplatně a ve lhůtě tří měsíců,
- Ve finální verzi EDC (2026) bude možné sdílet i ve větších skupinách sdílení (nad 1000 obyvatel), přes celé území ČR a využívat pokročilé alokační metody (hybridní, dynamická)
- Zavedení "mapy připojitelnosti", kde provozovatelé distribučních soustav zveřejňují informace o dostupné kapacitě sítě.
- Podařilo se zabránit tomu, aby obchodníci mohli jednostranně změnit smlouvu, pokud se zákazník zapojí do sdílení (toto obsahoval původní vládní návrh)

CO s v OZE II. nepovedlo:

- **Prostor pro zlepšení:**
- I přes naše původní návrhy nebyla zavedena sleva na distribučním poplatků při lokálním sdílení
- V dočasném modelu sdílení (do 6/2026) je sdílení omezeno na 3 ORP a na max. 1000 osob ve skupině.
- V dočasném modelu je také k dispozici jen "statická" metoda alokace sdílené elektřiny, která je méně efektivní.
- Není právní záruka, že se EDC nebude zpožďovat.

CO nás čeká s OZE III. :

- **Návrh zákona je zatím před 2. čtením, zároveň je třeba říct, že kromě Toho, co přináší v rámci novely energetického zákona, jako je řešení **baterií, agregace flexibility a také dalších zlepšení pro komunitní energetiku, bude sloužit jako nosič nápravy nefunkční digitalizace stavebního řízení, neboť ve změnových zákonech je opět stavební zákon****

NEJZÁSADNĚJŠÍ USTANOVENÍ:

- **Právo ukládat elektřinu (akumulace)** – zavedení nové licence na ukládání elektřiny (u zařízení s instalovaným výkonem nad 50 kW); pokud je baterie společně připojená s výrobnou a dosahuje max. 1,2 násobku instalovaného výkonu výroby, licenci na ukládání elektřiny nepotřebují (výjimka v § 3 odst. 5)
- **Právo poskytovat flexibilitu** – nové oprávnění energetických společenství i zákazníků, kteří jsou vybaveni průběhovým měřením; za tímto účelem nepotřebují licenci (ALE zákaz poskytování flexibility a sdílení ve stejném OM do 1. 7. 2027)

CO nás čeká s OZE III. :

NEJZÁSADNĚJŠÍ USTANOVENÍ – POKRAČOVÁNÍ:

- **Právo agregovat flexibilitu (agregátor flexibility)** – lze vykonávat na základě licence na obchod; zákazník má právo mít odlišného dodavatele elektřiny a odlišného agregátora
- **Právo na rychlejší přístup k datům**– povinnost PDS „bezplatně umožnit zákazníkovi, který má instalované inteligentní měřicí zařízení, nebo jím určené osobě přístup k údajům z měření elektřiny v jeho předávacím místě nejpozději do 15 minut od naměření těchto údajů prostřednictvím jeho internetových stránek nebo komunikačního rozhraní měřicího zařízení.“
- **Ustanovení mají být účinná 5 měsíců po vyhlášení**, s výjimkou akumulace (1. 7. 2025) a částí týkajících se flexibility a agregace, kde je navrhována odložená účinnost od 1. 8. 2026

ŠEST PRIORITNÍCH POZMĚNOVACÍCH NÁVRHŮ:

- 1. Odstranit zákaz sdílení elektřiny ze samostatně připojených baterií - PROSAZENO (součástí PN hospodářského výboru) – ještě se bude hlasovat**
- 2. Umožnit společenstvím poskytovat podpůrné služby - PROSAZENO (součástí PN hospodářského výboru) – ještě se bude hlasovat**
- 3. Zajistit, aby společenství při výkonu agregace flexibility nepotřebovalo licenci na obchod – bude předloženo skupinou poslanců na 2. čtení**
- 4. Od 1. 7. 2026 umožnit sdílení elektřiny dynamickou a hybridní metodou – bude předloženo skupinou poslanců na 2. čtení**
- 5. Umožnit účast ve více skupinách sdílení od plného zprovoznění EDC – podpořil hospodářský výbor – ještě se bude hlasovat**
- 6. Zajistit bezplatný přístup k datům z průběhového měření v reálném čase – o podporu PN nízký zájem, nejnižší šance na úspěch**

DALŠÍ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY:

- 1. Účast církví v energetických společnostech** (analogická výjimka jako pro příspěvkové organizace) - **PROSAZENO** (součástí PN hospodářského výboru)
- 2. Zákaz diskriminace sdílejících ze strany obchodníků** (v jednání několik variant; přísnější – úplný zákaz odlišných ceníků pro sdílející, mírnější – zákaz „nepřiměřeného“ znevýhodnění; riziko, co přesně to znamená) - **toto je v jednání**

Náš stát nezbohatne pokud jeho obce zchudnou!

Mgr. Eliška Olšáková

předsedkyně SMS ČR